

selve de stedlige interesserede Lag til Virksomhed i Sagens Tjeneste og har i saa Henseende navnlig ogsaa tilstræbt Tilnytning til den paa et noget beslægtet Omraade etablerede Ordning, nemlig Tilshynt med Plejehjørn inden for de enkelte Kommuner (jfr. Loven af 1ste Marts 1895), hvilket formentlig allerede har bestaaet sin Prøve.

De foregaaende Bemærkninger have skullet meddele fornøden Orientering med Hensyn til de Kammer, inden for hvilke der bliver Spørgsmaal om en offentlig Forsorg, og de Organer, gennem hvilke den kan træde i Virksomhed. I det følgende skal der herefter gøres Rede for Arterne af den Forsorg, som der er Tale om at bringe til Anvendelse.

Som oven for nævnt kan der om den hidtil bestaaende Lovordning siges det gode, at den har afgivet et Rygstød, der har været tilstrækkeligt til, at der gennem det private (delvis ogsaa det kommunale) Initiativ har kunnet stables en Række Institutioner, der inden for deres Kamme paa en gennemgaaende forræffelig Maade har — med nogen pekuniær Støtte ogsaa fra Statens Side — haaret Arbejdet paa hele dette vanskelige Omraade. Ministeriet har ved sit Forsøg paa ad Lovgivningens Vej at løse Opgaven betragtet det som en Selvfølge, at der ikke vilde kunne blive Spørgsmaal om paa noget Punkt at lægge direkte eller indirekte Hindringer i Vejen for dette private Arbejde, men tværtimod at lade Staten og dennes Organer indtage en Stilling til dette, der sikrede dets fremtidige Trivsel. Og dette ikke blot for Arbejdets egen Skyld, men ligesaa meget for Statens Skyld og for at beirygge Opgavens heldigst mulige Løsning. Man befinder sig paa et Omraade, hvor Statens Institutioner let vilde vise sig for haardhændede og for lidet bøjelige, hvor Manden skaber Sagen, men Sagen ikke altid sin Mand. At Staten kan tage disse det private Initiativ og det private Arbejdes Institutioner i sin Tjeneste, er ikke blot en stor Lettelse for Staten, men ogsaa det lykkeligste Livsvilkaar for Sagen, saa langt det private Initiativ slaar til.

Spørgsmaalet maatte derfor stille sig saaledes: i hvilken Grad har det private Initiativ skabt Institutioner, som Staten kan bygge paa og ved sin Støtte yderligere udvikle til Gennemførelse af Forsorgen for de vanrøgtede, vanartede og forbrøderste Børn?

Afset fra de Forholdsregler af lempeligere Karakter, hvorom der er optaget Bestemmelser i Lovforslagets § 7 Nr. 1—4, vil den Forsorg fra det offentlige Side, hvorom der kan blive Spørgsmaal, bestaa i Børnets Anbringelse uden for Hjemmet under betryggende

Forhold, enten i et Plejehjem eller i et Børnehjem eller i en Opdragelsesanstalt, saaledes at hermed forbindes en Fratagelse, i Tilfældet efter § 7 Nr. 5 en Suspension, af Opdragelsesretten for Forældre eller andre hidtidige Indehavere af denne.

Forholdet er nu for det første det, at der gennem den Virksomhed, der er udfoldet — navnlig af Foreningen af 1837 til forsamte Børns Frelse og de øvrige, nu under en fælles Organisation samlede Plejehjemsforeninger, i de seneste Aar ogsaa af Kristelig Forening til vildfarende Børns Redning, jfr. nærmere Bilag II Str. D, — er skabt en direkte Forbindelse med en Række gode Plejehjem Landet over, saaledes at der formentlig dels herigennem dels ogsaa gennem Børnedirektørens Virksomhed og det stedlige Rådskab, der tilføres Forsorgsmyndighederne af de kommunale Udvalg, tør ventes ogsaa efter Lovforslagets eventuelle Krafttræden at kunne stilles gode Plejehjem til Disposition i tilstrækkeligt Omfang. Paa dette som paa de øvrige Omraader søger Lovforslaget derhos en Støtte gennem Bestemmelsen i § 22, hvor efter de trufne Forsorgsbestemmelers Sværkættelse kan betros dertil egnede Selskaber eller Foreninger, til hvilke yderligere selve Forældremyndigheden efter Omstændighederne vil kunne overdrages (§ 9, 2det Stk. og de specielle Motiver neden for Sp. 3145—48).

Maar dernæst Spørgsmaalet bliver om Børnehjem og Opdragelsesanstalter, kan her henvises til den under Bilag II vedføjede Fortegnelse (Str. A—C). Den første Afdeling omfatter saadanne Anstalter, der i egentlig Forstand kunne betegnes som Opdragelsesanstalter (fortrinsvis beregnede for lastefulde eller forbrøderste Børn), den følgende dem, der nærmest have Karakter af Internater, den tredje og største de egentlige Børnehjem; af disse sidste vilde dog flere som beregnede paa særlig vanskelige Børn (f. Eks. Godhavn ved Livsilde) nærme sig Opdragelsesanstalterne, over for hvilke en aldeles bestemt reel Sondring overhovedet er vanskelig er drage, medens dog ifølge Lovforslaget en rent positiv Grænse maa drages, tyrende sig i de forskellige Ministerier, hvorunder Børnehjemmene og Opdragelsesanstalterne, til en vis Grad med Forbillede i den nu bestaaende Ordning, henhøre. I øvrigt gør Fortegnelsen ikke Krav paa at være absolut udtømmende. Det er muligt, at et eller andet, lidet fremtrædende Børnehjem ikke er kommet med (derimod ere selvfølgelig Hjem, der forfølge ganske specielle Opgaver, med Villie ubeladte, saaledes Hjem for idiotiske, blinde, døvstumme, vansøre Børn etc., selv om de ogsaa lejlighedsvis modtage Børn, der falde inden for Lovforslagets Kategorier). Det er derhos en Følge af Arten af de foreliggende Oplysninger, at Ansættelsen af, hvil-